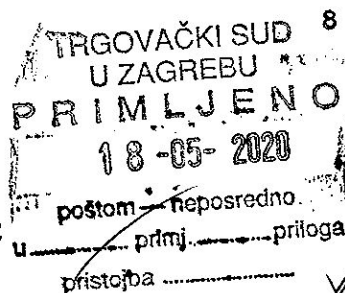

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

29-05-2020

Broj: Revt 224/2017-2

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Jasenke Žabčić predsjednice vijeća, Ivana Vučemila, člana vijeća i suca izvjestitelja, Viktorije Lovrić, članice vijeća, Marine Paulić članice vijeća i Dragana Katića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja NOVI SALONIT d.o.o. u stečaju, OIB 74737876059, Zagreb, Radnička cesta 27, kojeg zastupa stečajni upravitelj Damir Mikić, kojeg zastupa punomoćnik Damir Mikuljan, odvjetnik u Zagrebu, Dalmatinska 2, umješača na strani tužitelja SUPER MONITOR d.o.o., OIB 15574872867, Zagreb, Radnička cesta 27, kojeg zastupa punomoćnik Alen Pešušić, odvjetnik u Zajedničkom odvjetničkom uredu Dražan Crnković & Alen Pešušić iz Zagreba, Vlaška 77, protiv tuženika AD PLASTIK d.d., OIB 48351740621, Solin, Matoševa ulica 8, kojeg zastupa punomoćnik Mislav Ivanišević, odvjetnik u Zagrebu, Račićeva 16, radi isplate, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-5297/2016-2 od 11. siječnja 2017., kojom je dijelom potvrđena, a dijelom preinačena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3603/12 od 11. travnja 2016., u sjednici održanoj 25. veljače 2020.,

riješio je:

I. Prihvaća se revizija tuženika, ukida se presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-5297/2016-2 od 11. siječnja 2017., te se predmet vraća tome sudu na ponovno suđenje.

II. Odluka o troškovima revizijskog postupka ostavlja se za konačnu odluku.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja u toč. 1. izreke održan je na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj Ovr-1103/05 od 13. travnja 2005. za iznos od 555.740,46 kn sa zateznom kamatom od 1. siječnja 2005., kao i za zatezne kamate na naplaćeni iznos glavnog duga od 135.307,21 kn, po stopi sve preciznije navedeno u toj točki citirane presude, te za dio troškova ovrhe u iznosu od 11.706,29 kn.

U toč. 2. izreke navedeni platni nalog je ukinut za dio glavnog duga od 485.331,30 kn, kao i za dio troška ovrhe u iznosu od 6.030,51 kn.

U toč. 3. izreke naloženo je tuženiku platiti tužitelju parnični trošak u iznosu od 119.129,30 kn, u roku od osam dana.

U toč. 4. izreke odbijen je tužitelj s preostalim dijelom zahtjeva za naknadu parničnog troška u iznosu od 145.845,70 kn.

U toč. 5. izreke naloženo je tuženiku isplatiti umješaču na strani tužitelja, parnični trošak u iznosu od 35.875,00 kn, u roku od osam dana, dok je sa preostalim dijelom parničnog troška u iznosu od 8.625,00 kn zahtjev umješača odbijen.

Drugostupanjskom presudom u toč. I. izreke potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3603/12 od 11. travnja 2016. u toč. 1. izreke, te u dijelu toč. 3. izreke u kojem je tuženiku naloženo platiti tužitelju, na ime troškova postupka, iznos od 65.096,30 kn.

U toč. II. izreke preinačena je prvostupanjska presuda u toč. 3. i 5. izreke, na način da je odbijen zahtjev tužitelja da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 54.033,00 kn, kao i zahtjev umješača SUPER MONITOR d.o.o., Zagreb, za naknadu troškova postupka u iznosu od 35.875,00 kn.

Protiv drugostupanjske presude tuženik je podnio reviziju temeljem odredbe čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13 – dalje u tekstu ZPP). Predlaže preinačenje pobijanih presuda i odbijanje tužbenog zahtjeva tužitelja i obvezivanje istoga da mu nadoknadi sve troškove postupka, uključujući i trošak revizije, a podredno predlaže ukidanje pobijanih presuda i vraćanje predmeta sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu zakupnine u utuženom iznosu temeljen na Ugovoru o zakupu poslovnog prostora od 19. rujna 2003. i Aneksu toga ugovora od 23. siječnja 2004., za razdoblje od 19. lipnja do 31. prosinca 2004.

U revizijskoj fazi postupka među strankama je ostalo sporno je li tuženik dužan tužitelju platiti zakupninu u utuženom iznosu.

U odnosu na navedena prijeporna pravna pitanja u postupku koji je prethodio reviziji sudovi su utvrdili:

- da je između stranaka zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora od 19. rujna 2003. za površinu od 2.446,30 m² i Aneks navedenog ugovora o zakupu poslovnog prostora od 23. siječnja 2004., kojim je povećana površina poslovnog prostora za još 2.600 m² tvorničke hale,

- da je zakupnina poslovnog prostora i prema Ugovoru i prema Aneksu iznosila 3,00 EUR po m² prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke, na dan dospijeca svakog iznosa zakupnine, uvećana za PDV,

- da je ugovor je sklopljen na neodređeno vrijeme s time da je u čl. 7. ugovora o zakupu ugovorena pismena forma raskida ugovora,

- da je tužitelj tuženiku ispostavio račun broj 1/2004., na ime zakupnine na iznos od 906.774,54 kn, a da je taj račun tuženik vratio tužitelju,

- da prema nalazu i mišljenju vještaka za financije i knjigovodstvo, potraživanje tužitelja po navedenom računu iznosi 555.740,46 kn, te da je tužitelj, nakon povlačenja dijela tužbe ostao kod zahtjeva za plaćanjem navedenog iznosa,

- da je tuženik osporavao obvezu iz navedenih ugovora tvrdnjom da je 21. lipnja 2004. sklopio drugi ugovor o zakupu s vlasnikom poslovnih prostora, Salonit d.d. u stečaju, kome je od tada plaćao zakupninu za utuženo razdoblje, čime je došlo do raskida ugovora sklopljenih s tužiteljem,

- da tuženik do zaključenja glavne rasprave nije dokazao da su predmetni ugovori s tužiteljem raskinuti sukladno odredbi čl. 26. st. 1. Zakona o zakupu poslovnog prostora, te čl. 7. ugovora o zakupu, a da prešutni raskid (na koji se tuženik pozivao) nije predviđen ni zakonom niti navedenim ugovorima (sukladno čl. 26. st. 1. Zakona o zakupu poslovnog prostora te čl. 7. ugovora o zakupu).

Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestupanjski sudovi su utvrdili da je tuženik dužan tužitelju platiti zakupninu u navedenom iznosu za razdoblje od 19. lipnja 2004. do 31. prosinca 2004.

Tvrdnju tuženika da je sklopio novi ugovor sa Salonit d.d. u stečaju 21. lipnja 2004., i da je u tom ugovoru, u čl. 14., navedeno da svi dosadašnji ugovori o zakupu prestaju, smatraju irelevantnom, jer ta okolnost sama po sebi ne znači da su ugovori o zakupu zaključeni s tužiteljem otkazani, budući da odredba čl. 14. toga ugovora obvezuje samo strane iz toga ugovora, a ne i tužitelja zbog čega ta činjenica i nema utjecaja na ugovore koji su zaključeni sa tužiteljem, dok glede spornog najma dijela prostora u površini od 760 m² smatraju da je tuženik sukladno čl. 11. st. 2. Zakona o zakupu poslovnog prostora imao pravo raskinuti ugovor ili tražiti razmjerno smanjenje zakupnine, što nije učinio, a da prešutni raskid (na koji se tuženik pozivao) nije predviđen ni čl. 26. st. 1. Zakona o zakupu poslovnog prostora ni čl. 7. ugovora o zakupu, dok u odnosu na prigovore tuženika o ugovorenoj valutnoj klauzuli glede visine zakupnine smatraju da je tužitelj pravilno precizirao tužbeni zahtjev vezan uz ugovorenu valutnu klauzulu prema tečaju eura na dan dospijeca svakog iznosa zakupnine i da je sukladno tome tužitelj i povukao dio tužbe u odnosu na plaćeni dio, posljedično čemu su, na temelju odredbe čl. 461. st. 3. ZPP-a, održali na snazi platni nalog u navedenom iznosu.

Tuženik u opsežnoj reviziji, u bitnome, navodi da je tužitelj uz prijedlog za ovrhu dostavio analitičku karticu konta 1200 u odnosu na tuženika sa stanjem na dan 24. siječnja 2005. te račun broj 1/2004 na iznos od 906.774,54 kn, a prema analitičkoj kartici tužitelja na dan 24. siječnja 2005. tužitelj je prema tuženiku imao potraživanje samo u iznosu od 135.307,21 kn, za koji iznos je tužitelj tijekom postupka potvrdio da je plaćen, odnosno da nije imao evidentirano potraživanje prema navedenom računu u iznosu od 906.774,54 kn, te smatra ukoliko je predmetno potraživanje na navedeni dan postojalo onda bi ono bilo i obuhvaćeno analitičkom karticom tužitelja koja je datumski kasnija. Tvrdi da je te okolnosti

isticao u žalbi, ali da se na te okolnosti drugostupanjski sud nije očitovao, čime se prvenstveno (sadržajno) poziva na bitnu povredu parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 375. st. 1. ZPP-a, ali i na bitnu povredu odredbi parničnog postupka iz članka 354. st. 2. toč.11. ZPP-a u svezi sa čl. 385. st. 2. ZPP-a jer drugostupanjska presuda u tom dijelu ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a ujedno i bitnu povredu odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi čl. 8. ZPP-a pri ocjeni provedenih dokaza, jer je potpuno nejasno na koji način je došao do iznosa od 555.740,46 kn.

Tvrđi da ni vještak u svom nalazu i mišljenju, niti u dodatnom očitovanju, nije utvrdio da bi iz knjigovodstvenih isprava tužitelja proizlazilo potraživanje tužitelja u navedenom iznosu, nego da se vještak jedino referirao na tužiteljeve jednostrane radnje iz podnesaka, kojima je tužitelj svojim podnescima umanjivao iznos spornog računa 1/2004 i svoje preostalo potraživanje, i bez ikakvih uplata po tom računu umanjivao iznos navedenog računa. Tvrđi da se ni u odnosu na takve prigovore tuženika drugostupanjski sud nije očitovao te da je i u tom dijelu počinjena bitna povreda odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a u svezi sa čl. 385. st. 2. ZPP-a.

Dalje navodi da potraživanje tužitelja po računu broj 1/2004, a koji se odnosi na razdoblje od lipnja do prosinca 2004. nije osnovano iz razloga što u tom razdoblju parnične stranke nisu bile ni u kakvom u poslovnom odnosu i što tužitelj u tom razdoblju nije bio u posjedu spornih poslovnih prostora da bi ih uopće mogao i bio ovlašten davati ih u zakup, a da i u odnosu na te prigovore tuženika pobijana presuda ne sadrži nikakvo obrazloženje. Pojašnjava da su se za vrijeme trajanja zakupnog odnosa između parničnih stranaka računi ispostavljali i podmirivali mjesečno, a da je predmetni račun broj 1/2004, koji obuhvaća razdoblje prije otvaranja stečajnog postupka (od 19. lipnja do 31. prosinca 2004.), ispostavljen retrogradno nakon prestanka suradnje parničnih stranaka, od strane stečajnog upravitelja, koji prema njegovom iskazu nije imao podatke o pregovorima oko ugovornih obveza stranaka i površini koja se iznajmljuje, ali i da tužitelj nije bio u posjedu spornih prostora već društvo Salonit d.d. zbog čega ih tužitelj nije ni mogao dati u zakup tuženiku, pa je tuženiku račune za tu zakupninu i ispostavljalo društvo Salonit d.d. u kojemu je tuženik te račune podmirio, a da je Salonit d.d. jedini osnivač tužitelja i da su iste osobe činile i upravu tužitelja – Novi Salonit d.d. i upravu društva Salonit d.d., da je društvo Salonit d.d., kao jedini osnivač tužitelja, izvijestio tuženika u lipnju 2004. da tužitelj nije vlasnik spornih prostora i da se više ne nalazi u njihovom posjedu već društvo Salonit d.d., zbog čega je tuženik 21. lipnja 2004. zaključio ugovor o zakupu poslovnog prostora sa društvom Salonit d.d., a čime je prestao poslovni odnos tužitelja i tuženika.

Osnovano se tuženik, iznoseći navedene prigovore, poziva na bitne povrede odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 375. st. 1. ZPP-a, i čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a i čl. 354. st. 1. u svezi čl. 8. ZPP-a pri ocjeni provedenih dokaza, jer drugostupanjska presuda u tom dijelu ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a drugostupanjski sud nije odgovorio ni na žalbene navode tuženika od odlučne važnosti, vezano za stanje analitičke kartice konta 1200 u odnosu na tuženika sa stanjem na dan 24. siječnja 2005., na prigovore da vještak u svom nalazu i mišljenju, niti u dodatnom očitovanju, nije utvrdio da bi iz knjigovodstvenih isprava tužitelja proizlazilo potraživanje tužitelja u navedenom iznosu, nego da se vještak jedino referirao na tužiteljeve jednostrane radnje iz podnesaka, na prigovore da je tuženiku račune za tu zakupninu ispostavljalo društvo Salonit d.d. u kojemu je tuženik te račune i podmirio, da je Salonit d.d. jedini osnivač tužitelja i da su iste osobe činile i upravu tužitelja – Novi Salonit d.d. i upravu društva Salonit d.d., da je društvo Salonit d.d., kao jedini

osnivač tužitelja izvijestio tuženika u lipnju 2004. da tužitelj nije vlasnik spornih prostora i da se više ne nalazi u njihovom posjedu već društvo Salonit d.d., zbog čega je tuženik 21. lipnja 2004. i zaključio ugovor o zakupu poslovnog prostora sa društvom Salonit d.d., a čime je prestao poslovni odnos tužitelja i tuženika.

Potpuno je nejasno, prema obrazloženju drugostupanjskog suda, zbog čega smatra da vlasništvo poslovnog prostora nije bitno ako je vlasnik poslovnog prostora (Salonit d.d.) obavijestio zakupca (tuženika) da se njemu a ne ranijem zakupodavcu (tužitelju) od sklapanja novog ugovora plaća zakupnina, s obzirom na njihovo novo uređenje međusobnih odnosa, što je po tvrdnjama tuženika i činjeno, i zbog čega u toj situaciji nije cijenjeno stanje konata 1200. na dan 24. siječnja 2005., pogotovo što je tuženik inzistirao na tim činjenicama, ukazujući i na pogrešnu interpretaciju nalaza i mišljenja vještaka o stanju po navedenom kontu, a o čemu drugostupanjski sud nije dao nikakve razloge, a ostalo je nejasno, nasuprot zaključku drugostupanjskog suda, i je li došlo do raskida ugovora između tužitelja i tuženika (makar i prešutno) činom obavješćivanja tuženika da je između tužitelja i njegovog osnivača Salonit d.d. (vlasnika poslovnih prostora) došlo do novog uređenja odnosa, i činjenicom da je tuženik zakupninu, od dana sklapanja novog ugovora, plaćao Salonit d.d.

Nejasno je i na koji način je utvrđen dug od 555.740,46 kn, iako je predmetni račun glasio na 906.774,54 kn, odnosno temeljem čega je do navedenog iznosa umanjen početni iznos računa, iako prema tvrdnjama tuženika on tužitelju nije vršio uplate nakon što je sa Salonit d.d. zaključio ugovor o zakupu predmetnih poslovnih prostorija. To pogotovo što je tuženik tvrdio u žalbi, a sada i u reviziji tvrdi, da vještak nije utvrdio postojanje duga u navedenom iznosu.

Stoga će u nastavku postupka drugostupanjski sud otkloniti navedene nedostatke vodeći računa o svemu rečenom, a nakon što na izneseni način postupi biti će u mogućnosti donijeti novu i zakonitu presudu.

Iz navedenih razloga bilo je nužno ukinuti drugostupanjsku presudu pozivom na odredbu čl. 394. st. 1. ZPP-a.

Odluka o troškovima postupka je, temeljem odredbe čl. 166. st. 3. ZPP-a, ostavljena za konačnu odluku.

Zagreb, 25. veljače 2020.

Predsjednica vijeća:
Jasenska Žabčić, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni službenik:

Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu

